

Život Panny Marie (XV): U Ježíšova kříže

»U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská.« Tak popisuje evangelium událost, o které uvažujeme v následujícím textu o životě Panny Marie.

20.04.2011

Od prvního Ježíšova zázraku v Káně Galilejské uplynuly téměř tři roky. Evangelium z tohoto období se o

Panně Marii téměř nezmiňuje. Někdy asi byla mezi ženami, které Ježíše doprovázely při jeho pochůzkách (Lk 8,1-3), nicméně evangelisté zaznamenávají její fyzickou přítomnost pouze jedenkrát: když se ve společnosti dalších příbuzných, kteří se přišli podívat na Ježíše, nevešli kvůli tlačenci lidí do domu, kde se ubytoval, a nechali si ho zavolat. Odpověď Pána byla výmluvná: »Kdo je má matka a moji příbuzní? A rozhlédl se po těch, kteří seděli kolem něho, a řekl: Každý kdo plní vůli Boží, to je můj bratr i moje matka (Mk 3,33-35).« Byla to velká chvála Panny Marie, té, která lépe než kdokoliv jiný uměla plnit vůli nebeského Otce.

Z mlčení evangelistů můžeme předpokládat, jak vysvětluje papež Jan Pavel II. v jedné ze svých mariánských katechezí, že Panna obvykle Krista na jeho cestách po Palestině nedoprovázela.

Následovala ho z dálky, i když s ním byla v každém okamžiku spojená duchovně, a to úžeji, než učedníci a svaté ženy. V každém případě Jan uvádí, že byla v Jeruzalémě během Pánových posledních velikonočních svátků. Možná, že mířila do svatého města i na svátky podobného významu, ale evangelista to výslovně zaznamenává pouze tentokrát a v kontextu výkupné Oběti. Píše: »U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská (Jn 19,25).« Pohotově nám předává slova, kterými se Pán obrací na matku a na něho samotného, jenž byl přítomen také. Slova mající hluboký význam.

Bylo by velmi omezené chápat tato Kristova slova v kritické chvíli našeho Vykoupení jako nějaký projev starostlivosti v rámci rodiny: starost syna, který někomu svěřuje svou matku. Nacházíme se před jednou z

nejdůležitějších skutečností, pomocí nichž máme pochopit úlohu Panny Marie v díle spásy. Už v Káně dal Ježíš najevo, že poslání Marie jako matky v Nazaretě v letech jeho skrytého života má pokračovat v nové rodině církve. Nejnovější mariologické práce zdůrazňují - a byly přijaté i řádným magisteriem -, že stojíme před jednou „událostí zjevení“, která je charakteristická pro čtvrté evangelium, evangelium plné symbolů par excellence. Ježíš se dívá na Marii, oslovuje ji matko jako v Káni, ukazuje na milovaného učedníka a říká: »Ženo, to je tvůj syn (Jn 19,26).« Potom řekl učedníkovi: »To je tvá matka (Jn 19,27).«

Pannu Marii ani Jana nenazývá jejich jmény. Maria je nová Eva, která ve spojení s novým Adamem a Jemu podřízená je povolána, aby byla jako matka prostředníkem v díle vykoupení. A evangelista je tam jako věrný učedník, jako představitel

všech těch, kdo mají od této chvíle až do konce věků uvěřit v Ježíše Krista. Pánova slova - slova Boha a proto i slova stvořitelská, která jsou základem světa - uskutečňují to, co ve skutečnosti znamenají. Od této chvíle je Maria matkou všech, kdo přijdou do církve: Mater Ecclesiae, jak ji nazval Pavel VI. na konci II. vatikánského koncilu. Její lůno vydalo plody nového mateřství: duchovní, ale opravdové; bolestné, protože se v té chvíli naplnila prorocká slova starce Simeona - tvou vlastní duší pronikne meč (Lk 2,35).

Také v srdci učedníka se v tom samém okamžiku uvolnila cesta k uvědomělému synovství, opravdovému a skutečnému, díky němuž se stal bratrem Ježíše a synem jeho matky. Proto dodává: a od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě (Jn 19,27). Tj. stala se součástí jeho intimního, vnitřního života, přijal ji za svou jako opravdovou matku. Od

této chvíle až do skonu Nejsvětější Panny se Jan od ní nikdy neoddělil.

Ježíš odevzdal učedníka matce a matku učedníkovi a až tehdy mohl říci, že je vše dokonáno, jak výslovně uvádí sv. Jan. Potom řekl, že žíznil - žíznil po duších -, aby se naplnilo Písmo a zvolal: »Dokonáno je!« Pak sklonil hlavu a skončil (Jn 19,30).

J. A. Loarte

Hlas magisteria

V Ježíšově veřejném životě se jeho matka výrazně objevuje na počátku, když při svatbě v Galilejské Káně ze soucitu svou přímluvou dala podnět k prvnímu zázraku Ježíše Mesiáše (srov. Jan 2,1-11). V době jeho kázání vyslechla slova, jimiž syn vyzvedl Boží království nad tělesné a pokrevní ohledy a svazky a blahoslavlil ty, kteří slyší a zachovávají Boží slovo (srov. Mk 3,35; Lk 11,27-28), jak to ona sama věrně

dělala (srov. Lk 2,19 a 51). Tak se také blahoslavená Panna ubírala cestou víry a své spojení se synem udržovala věrně až ke kříži. Tam stála ne bez Božího plánu (srov. Jan 19,25), spolu se svým jednorozeným hluboce trpěla, přidružila se k jeho oběti svou mateřskou duší a láskyplně souhlasila, aby byl zabit obětní dar, který ona zrodila. A nakonec, když Ježíš Kristus umíral na kříži, dal ji za matku učedníkovi těmito slovy: Ženo, to je tvůj syn (srov. Jan 19,26-27).

II. vatikánský koncil, dogmatická konstituce Lumen gentium, č. 58

Poněvadž byla naprosto spojena s Bohem, je nám tato Žena nejbližší a pomáhá nám jako matka i jako sestra. Také toto jedinečné a neopakovatelné místo, které má Maria ve společenství věřících, je odvozeno z jejího základního povolání být Matkou Vykupitele. A

právě jako taková je Maria také Matkou Mystického Těla Kristova, kterým je Církev. Právem ji proto během 2. vatikánského koncilu 21.listopadu 1964 Pavel VI. slavnostně přisoudil titul „Matka Církve“.

Právě proto, že je Matkou Církve, je Panna také Matkou každého z nás, kteří jsme údy mystického Kristova Těla. Z kříže Ježíš svěřil Matku každému svému učedníkovi a zároveň každého učedníka svěřil lásce svojí Matky. Evangelista Jan uzavírá stručné a podmanivé vyprávění slovy: »A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě.« (Jan 19,27). Tak zní překlad řeckého textu eis ta idia, přijal ji do své vlastní reality, svého vlastního bytí. Tak se stává součástí jeho života a oba tyto životy se prostupují; a toto přijetí (eis ta idia) do vlastního života je Pánovou poslední vůlí. Ve vrcholném momentu splnění svého mesiášského

poslání tedy Ježíš nechává každému ze svých učedníků jako drahocenný odkaz svou vlastní Matku, Pannu Marii.

Benedikt XVI.

Generální audience 2. 1. 2008

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/zivot-panny-marie-xv-u-jezisova-krize/>
(29.03.2026)